

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Secunda. Eidem committitur veritatis indagatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

§. II. In secunda clausula committitur Veritatis indagatio.

1. **I**njungitur hinc Confessario, ut his diligenter se informet de veritate causae propositae: Si ergo illi ea contineat, jam sufficientem veritatem indagatam habet, supra diximus in simili.

2. Eiusmodi autem informatio cum nunc sit pro dispositione in foro conscientiae, ejusdem foro conformanda erit: atque adeo non est fumenda, nisi ab ipso supplicante, sine Testibus, sine Notario, immo, & sine juramento ipsius supplicantis; quicquid contrarium dicat Pontius *lib. 8, cap. 21. n. 16*, contra quem agit Perez *l. c.* Si autem haec informatio, vel non fumatur, vel veritas Confessario non constet, nulla erit dispensatio, ob non servatam formam à Delegante praescriptam.

3. Sed quid, si supplicans dicat, immo, & juret, rem ita se habere, ut ipse Pontifici proposuit, sed executor aliunde sciat eam esse falsam?

Respondeo, Non debet dispensare, ita Sanchez *l. 8, marrim. d. 34. n. 21*, quia ipsi non sub alia forma concessa est dispensandi potestas, nisi, indagata veritate, eaque completa; dummodo semper adverteatur, ut docet Sanchez *lib. 3, marrim. d. 16. n. 8*, ut sigillum Confessarii sacrum rectum custodias.

§. III. In tertia clausula designat Pontifex poenitentiam dispensando imponendam.

1. **I**n hac designatione pro foro interno, ut etiam pro foro externo, de quo diximus in cap. praecedenti, & hinc locutionem de simili poenitentia remissimus, diligenter est distinguendum, nam in aliquibus operibus se remittit Pontifex arbitrio Delegati, in aliquibus Pontifex ipse determinat. In illis igitur aliquid potest Delegatus, in his prolixius nihil. Penduntur ergo verba Pontificis, & secundum illa, ad amissum, se Delegatus gerat.

2. Illud notat, & late habet Sanchez *l. 8, marrim. d. 34. n. 16*, si culpa fuit jam per alias Confessiones absoluta, non debere necessitate iterum à Delegato illam absolvi, & pro ea iterum poenitentiam sacramentalem imponi: tunc ergo solum poenitentia, quas designat Pontifex, sunt à Delegato injungendae.

3. Delegatus ergo non potest opera specialiter à Pontifice injecta, quale est, v. g. servitium Ecclesiae per tres, vel quatuor menses, quod in dispensationibus in forma Pauperum, aliquando imponit Pontifex non potest, inquam, illa, vel mutare in alia, quamvis pia opera, nec contrahere, nec differe post matrimonium, nec mitigare, potest tamen hanc, vel illam Ecclesiam, immo, & locum pium designare. Ratio est, quia servitium est à Pontifice definitum, Ecclesia non item. Vide de his fuisse Pyrrhum Conradum *l. 8, in praxi disp. cap. 6. n. 16*, & colligitur Sanchez *l. 8, marrim. d. 34. n. 32*, probaturque Bardi in *sele. l. 4. q. 5*, in quo invenies, si secus fiat, dispensationem fore nullam, & certe, eam esse praxim in Curia, supponit etiam Diana *p. 7, tract. 10, resol. 9. & p. 9. r. 9, res. 11*, quidquid in oppositum fuisse disputer Taner.

4. **I**nquires, Potestne Delegatus concedere, ut quando poenitentia imponitur à Pontifice per aliquot menses, fiat partim antequam matrimonium inueatur, partim vero postea, & interim ipse dispensationem concedat, poenitentia non integrè peracta? Haec quaestio non est eadem, ac illa: An Delegatus possit dispensare, antequam poenitentia vltimo modo peracta sit: id, quod non posse, modo statimimus, & rectè probat Bardi *l. c.*, sed an possit antequam ex parte peracta sit.

5. Respondeo, Conradus *l. c.* omnino esse debere poenitentiam integrè peractam docet. Sed quidam Theologus mihi nudius tertius reculit, se scire, hic Panormi Vicarium quandam ad similes dispensationes Delegatum,

Par. 111.

semel, aut iterum concessisse dispensationem Matrimonii, antequam tota poenitentia, sed solum, quoad aliquam partem, completa fuerit.

6. Confirmabat ex eo, quod in Brevis Pontificio, postquam imponitur, ut Oratores in Ecclesia publica adfint Sacro cum candelis in manu accensis, & ut vir servitium exhibeat per tres, vel quatuor menses in aliqua Ecclesia designanda à Delegato, addi solet. *Quia poenitentia publice peracta dispensat.* Haec enim verba videntur solum cadere in priorem poenitentiam, quae est publice facienda, non verò in servitio illo corporali, quod potest in aliquo loco pio, quamvis non publico, ad arbitrium Delegati exhiberi.

7. Sed profecto haec similitudinem non habent. Quare, si Vicarius ille hac doctrina usus est, penes ipsum sit auctoritas. Expende enim Clausulas Rescripti, quod tria praescribere solet: Primum, ut Delegatus Oratores separet, si forte simul habirent. Secundum, ut imponat eisdem publicam poenitentiam assistendi in Missa cereis accensis. Tertium, ut vir conferat servitium alicui loco pio per tres menses, quibus praescriptis, concludit: *Et peracta publice poenitentia, dispensat.* Notes verba? Ideo Pontifex solum meminit in hac conclusione poenitentiae publice peractae, quia illam omnino vult jam peractam esse ante dispensationem: non meminit autem servitii illius, quod etiam integrè peractum esse vult, quia jam hoc dixerat in illis verbis: *Vir conferat servitium per tres menses*: Si enim vir conferat solum per duos, jam non servat id, quod praescriptum fuit ad dispensationem obtinendam; hanc enim vim habet illud (*conferat*) positum, ante illud (*dispensat*) quasi dicatur: *postquam contulerit, dispensat*. Hic est sensus tenoris Rescripti, si sincerè illud interpretari velimus, & ad intentionem Pontificis attendamus, qui prius vult satisfactionem per illam poenitentiam sibi dari, & deinde, quasi satisfactus, gratiam dispensationis concedere.

8. Adde primum, illud (*vir*) significare conditionem, id est: *Si contulerit servitium*, sicut notat Conrad. ex Surdo in *praxi disp. l. 8. c. 6. n. 54*.

9. Adde Secundum, in his dispensationibus in forma pauperum, in quibus imponitur hoc servitium illud imponi loco elemosynae, quae imponitur Divitibus, subrogando scilicet servitium elemosynae. Quemadmodum ergo à Divite prius soluitur elemosyna, & deinde ipsi conceditur gratia, ita à Paupere prius implendum est servitium, & cum commune sit jus, quod subrogatum debeat habere easdem conditiones, quas habet id, cui subrogatur.

10. Adde Tertium, esse valde inconueniens, ut matrimonium celebraretur ab Oratore, latuitque solitae signa exhibeantur, traducatur Sponsa coram omnibus in domum Sponsi, fiant benedictiones Matrimonii ab Ecclesia institutae, &c. quando eadem Ecclesia vult vi Orator maneat in poenitentia.

11. Denique Quid, si deinde Orator jam dispensatus omitat servitium? Respondebis, illicite omitter, sed valide persistet dispensatio. Audio: sed hoc non satis esset ad difficiles reddendas ejusmodi dispensationes, & ad exemplum aliorum, quae est intentio Ecclesiae, ergo dicendum est, non solum illicite agi, sed invalide.

§. IV. In quarta clausula requiritur, impedimentum esse occultum.

DE hac re plenè diximus ubi etiam supra cap. 5. & *un. 25*, notavimus quid praestandum, *ibid. n. 24*, si post dispensationem res forte divulgatur.